

1. Казка пра Чліпеня і Зліпеня

Аўторак. Ты выходзіш на вуліцу, каб ісці на працу, і раптам бачыш натоўпы і сцягі. Тутака ты і даведваешся, што ёсць такі Зліпень. Аказваецца, яго ўсе любяць і шануюць. Куды не кінеш вокам — паўсюль плакаты пра Зліпеня. А калі ў цябе кепска са зрокам, тады табе праз гучнагаварыльнікі распавядуць пра Зліпеня. Ты зразумееш, што нічога не зразумеў. Але ты паверыш, што ў Зліпеня можна верыць, бо тысячы і тысячы людзей будуць ісці са сцягамі і шарыкамі. І ксяндзы ў пурпуровых шапачках будуць ісці, і амерыканскі амбасадар будзе ехаць у чорнай машыне, і генералы будуць пазвоньваць залатымі ордэнамі, і дзеці будуць памахваць кветкамі, і прэзідэнт будзе ўсміхацца тым дзецям. І ты захочаш быць разам з усімі, і нават паспрабуеш сказаць добрыя словы пра Зліпеня. Толькі язык твой — вораг твой. Замест «зліпень» ён скажа «злыпень». І ты прыкусіш язык свой, і ціха пойдзеш на працу. Там ты сядзеш на канапу і прыдумаеш сабе свята Чліпеня, ты прызначыш сабе індывідуальнае свята. І ты падрыхтуешся, і адсвяткуеш яго ў сераду.

2. Казка пра Чарнату і Бібліятэку

«Гульні з вечнасцю скончыліся...» — так падумала сама сабе Бібліятэка. Яна састарэла. Пыл накрыву яе кнігі. Папера жоўкла. Бібліятэкары пасыходзілі на пенсію. Памяшканне

зачынілася. Бібліятэка засталася ў самоце. Яна спрабавала нешта-нейкае чакаць, але нічога не праглядалася ні ў блізкай, ні ў аддаленай перспектыве. У будучыні бачылася адна Чарната. Раней Бібліятэка любіла Чарнату, калі тая цішком прыходзіла ўначы. Цяпер, калі Чарнаты стала шмат, Бібліятэка ставілася да яе з насцярогаю і недаверам. Толькі, акрамя Чарнаты, у Бібліятэкі нікога не засталася. Таму і размовы даводзілася весці з Чарнатаю, каб хоць словы не пазабывацца. «Спіш?» – спытала Чарната. «А што рабіць?» – «Несці святло. Ты мусіш несці асвету! Наканаванасць твая такая...» – «Як і каму я павінна несці святло, калі ніхто не разгортвае маіх кніжак?» – «Ты павінна гарэць і ззяць!» За такую жорсткую прапанову Бібліятэка пакрыўдзілася на Чарнату. Крыўдавала яна доўга, але нарэшце пагадзілася з Чарнатаю. Бібліятэка гарэла цяжка і доўга. Яна гінула ў зыркім полымі. Яна пакутавала, знікала і радалася свайму светладайнамму знікненню. Бібліятэка згарэла, і Чарната яе шчыра аплакала і ў тым плачы сказала: «Гульні з вечнасцю твае толькі пачаліся, мая ты Бібліятэка...»

3. Шэры доктар

Міні Маўс закахаўся ў Максі Маўса, а той палюбіў яго, і яны пайшлі ў бальніцу. Яны прыйшлі да Шэрага доктара шукаць дапамогі. Максі Маўс хацеў, каб Міні Маўс стаў Максі Маўсам, а Міні Маўс жадаў, каб Максі Маўс зрабіўся Міні Маўсам. Доктар узяў нож і адрэзаў ад цела Максі

Маўса цэлае Максі, а ад цела Міні Маўса ён адхапіў цэлае Міні. І тады адзін Маўс палюбіў другога Маўса, як самога сябе, і зажылі яны простым і шчаслівым жьщдём, душа ў душу.

4. Чырвоныя яблычкі-1

У мястэчку жыла старая па мянушцы Крывая Бяроза. Яна магла хадзіць пад зямлю. Ніхто не ведаў, як тая Крывая Бяроза заходзіць пад зямлю і выходзіць з-пад яе, але некаторыя на свае вочы бачылі тое дзіва, ну а чулі пра яго ўсе. Мясцічка не любіла Крывую Бярозу, ды толькі тая не пераймалася з-за такой драбязы, як нянавісьць. Яна лічыла, што нянавісьць да яе паходзіць ад чорнай зайздрасці, бо і напраўду ёй моцна зайздросцілі. А зайздросцілі ёй, бо жыла Крывая Бяроза заможна. Пра такіх кажуць, што ім чэрці грошы носяць. Толькі грошы і золата Крывая Бяроза выносіла з-пад зямлі сама. Там, пад зямлёю, яна наведвала мерцвякоў і частавала іх райскімі яблычкамі. А за тых яблычкі мерцвякі аддавалі ўсё: яны аддавалі і грошы, і золата, і праклятыя падземныя скарбы. Яны аддавалі Крывой Бярозе ўсё чыста, бо верылі ёй. А яна казала ім, што райскія яблычкі не простыя яблычкі, а не простыя яны, бо выраслі не ў звычайным местачковым садзе старой кабеты, а ў сапраўдным Раі тых яблычкі наліліся чырванню. Мерцвякі елі Чырвоныя яблычкі і марылі пра светлы Рай. Яны спадзяваліся на Рай доўга, пакуль свежы нябожчык не расказаў ім пра вялікі дом Крывой Бярозы. І здагадаліся

мерцвякі, што дом той збудавала Крывая Бяроза за іх золата. А яшчэ яны зразумелі, што ніколі не трапяць у сапраўдны Рай. Яны азліліся на крывую старую і хацелі парваць яе на кавалкі, ды яна паспела выйсці з-пад зямлі. Тады мерцвякі сталі чакаць смерці Крывой Бярозы. Яны спадзяваліся, што раней ці пазней яна ўсё адно трапіць пад зямлю. Марныя былі спадзевы, бо абачлівая старая напісала запавет, у якім казалася, што цела яе мусяць спаліць, а жменьку попелу мусяць высыпаць пад райскую яблыню, якая родзіць салодкія, як мёд, чырвоныя яблычкі.

5. Атут і Атам

Атут забіў Атама, забраў ягоныя грошы і пайшоў да дзевак. Дух Атама не скарыўся і не прыняў лёс пакутніка. Ён паўстаў з мёртвага цела, пайшоў за сваім забойцам, выбраў самую відную з дзевак і ўсяліўся ў цела яе. Атут запрапанаваў самай віднай патанчыць. Тая затанчыла яго да паўсмерці, а натанчыўшыся, зацягнула Атута ў ложкак. На шаўковай прасціне дзеўка залюбошчыла забойцу ўканец. Дух Атута паўстаў з залюбошчанага цела, каб адпомсціць распуснай дзеўцы за гвалтоўную смерць сваю. Паўстаў дух Атута і пабачыў дух Атама. Пабачыў ён дух ахвяры сваёй і адчуў сорам за ўчынак свой. Атут пачаў кацяцца і прасіць прабачэння. Але дух Атама не прыняў прабачэнняў і раскаянняў таксама не прыняў. Ён павярнуўся спінаю да ката свайго і сышоў у светлае нікуды. Атут застаўся ў цёмным і ледзяным нідзе са злачынствам сваім.

6. Розныя пальчаткі

Сябра паведаміў навіну: на праспекце Незалежнасці ён знайшоў скураную мужчынскую пальчатку. Яна выглядала на новую, таму мой таварыш і вырашыў прымераць яе. Калі ён амаль нацягнуў яе на сваю руку, тады і пабачыў, што Чорную пальчатку пашылі на руку з чатырма пальцамі. Навіна распавядалася, калі мы ўдвух пілі каву ў саюздрукаўскім кафэ «Глобус», а выйшаўшы з яго, каля Галоўпаштамта мы пабачылі на зямлі Ружовую пальчатку. На шэрым ходніку ляжала новая жаночая пальчатка, якую пашылі для чалавека з шасцю пальцамі.

7. Чорныя крылы

Выходжу ў двор і на поўныя грудзі ўдыхаю п'янкае восеньскае паветра. Такое адчуванне, нібыта я, не адрываючыся, выпіў шклянку яблычнага віна. Іду пад залатымі каштанамі паўз блакітныя дамкі-вагончыкі будаўнікоў. У маім двары дабудоўваецца вялікі дом, палова двара пазастаўляна гэтымі вагончыкамі-дамкамі. За адным з іх і бачу пару вялікіх Чорных крылаў. Бяру левае крыло, прымерваю. Крыло сядзе на руку, як маё. Узмахаю. Бог мой, якое шчыльнае паветра! Як шархацяць пёры ў той дрогкай шчыльнасці! Слоў няма... Спрабую прымераць-прыладзіць правае крыло, а яно — чужое. Не падыходзіць яно, а я не адступаюся. Тут голас: «Нічога ў цябе не

атрымаецца з Чорнымі крыламі!!!» Уздымаю вочы. На будаўнічым буданчыку сядзіць чорт. Апрапахі скураныя з безліччу замкоўмаланак, чаравікі важкія, рогі залаціста-лакавыя, скроні паголеныя, вочы чорна-сінія, твар сур'ёзны. Злосць мяне ўзяла: «Ідзі ты да д'ябла!!!» І прапаў чорт разам з Чорнымі крыламі, адно боль застаўся ў маёй правай руцэ, нібыта я яе чымсьці намуляў.

8. РЫЖЫ КОТ

Мужчына ўсунуў жанчыне ў рот палец. А тая ўзяла ды пракусіла яго. Чаго толькі не здараецца падчас гарачых любошчаў.

«Што я жонцы скажу?» — заныў падкалечаны каханак. «Скажаш: ваш Рыжы кот хапануў!» — каханка хутка знайшла выйсце. Мужчына так і зрабіў. Жонка, не вагаючыся, прапанавала забіць ката. Муж спрабаваў абараніць ні ў чым не вінаватую жывёліну, але не змог. Жонка занесла ката да ветэрынара, і той яго ўсыпіў. Выпручаны труп паклаўся ў скрынку з-пад ботаў і закапаўся каля сметніка. Здавалася, гісторыі канец. Ды не... У самую чорную сярэдзіну ночы кот-нябожчык выпаўз з каробкі, прыбег да сваіх былых гаспадароў і перакусіў гаспадыні сонную артэрыю. Гаспадар прахапіўся ад перадсмяротных енкаў і спрабаваў злавіць Рыжага, але кот уцёк. Ён не наталіўся адным забойствам, ён прабраўся ў кватэру ілжывай каханкі і перагрыз ёй белае горла. На гэтым кату можна было б спыніцца, але ён не спыніўся. Ён разгульваў у

свецe жывых і назіраў, як мужчыну арыштавалі і абвінавацілі ў падвоеным забойстве, як суд прызнаў яго вінаватым у жорсткім злачынстве. Толькі калі мужчыну пакаралі смерцю, Рыжы кот вярнуўся на сметнік, залез у каробку з-пад ботаў і салодка заснуў з пачуццём выкананага абавязку.

9. Белая гарэлка

Каінт прапанаваў Абелю выпіць белай гарэлки. Той спытаўся пра закуску. Акрамя чорнага хлеба, у Каінта нічога не знайшлося. Абель схадзіў дахаты і прынёс талерку з насмажанай баранінай. Выпілі яны і закусілі. П'яны Каінт абразіў сабутэльніка, назваў яго лайдаком. Той запатрабаваў неадкладных прабачэнняў. Каінт адмовіўся выбачацца. Тады Абель наляцеў на Каінта і адкусіў яму нос. Акрываўлены Каінт ударыў Абеля ў скронь; костка трэснула, і чалавек сканаў. На судзе Каінт не прызнаў сябе злачынцам. Бязносы сказаў, што ва ўсім вінаватая гарэлка.

10. Сіняя бездань

Ты — стварэнне з роду разважлівых — заснуў і прагнуўся, каб ізноў паспрабаваць заснуць. Сон абгарнуў цябе — сына тых, хто сыходзіць з жыцця. Свядомасць захавала яснасць... І спустіўся ты да пачатку свайго, у Сінюю бездань. Плоць твая была падобная да густой вады і плыла ў вадзе, але дыхаць табе было лёгка. Дыхаў ты

блакітнай вадою, як празрыстым паветрам. І дзівіўся, і разумеў: улада — туман, любоў і захапленні — кірмашовыя госці, а ўсё навокал рухомае і пазбаўленае сутнасці, і не трэба табе імкнуцца да пазбаўленага сутнасці... Блакітныя рыбіны праплывалі каля цябе, блакітныя змеі з белымі ікламі глядзелі на цябе круглымі вачыма, блакітная трава хісталася пад тваімі нагамі... І быў ты духам Сіняй бездані. А выплываннепрачынанне тваё было напоўнена невытлумачальнымі страхамі, якія давялося змываць з сябе ледзяною вадою ў рэальнасці.

11. Маціцовы свет

Ён моцна любіў яе, а яна дужа кахала яго. Яны пражылі доўга-доўга і шчасліва-шчасліва. Яны памерлі ў адзін дзень і перайшлі ў Маціцовы свет, дзе працягваюць бясконца любашчыцца.

12. Жывое фота

Жанчына сфатаграфавала сапавым тэлефонам свайго аголенага каханка і пайшла чытаць лекцыю ў Акадэмію мастацтваў. У час лекцыі з сапавага тэлефона выкладчыцы вылез голы мужчына. На вачах у знямелай аўдыторыі ён пазяхнуў, салодка пацягнуўся і выйшаў на калідор.

13. Зігфрыд і Маца

Зігфрыд падсунуўся да Мацы. Яна зірнула на Зігфрыда. «Шматабяцальна!» – мільганула ў таго. Зігфрыд памацаў Мацу. Тая палымяна зірнула на Зігфрыда. На што той сказаў: «Ты мяне позіркам не адсоўвай, у мяне не такі доўгі чэлес!»

14. Ёмка і Ямка

Ёмка любіў Ямку, а Ямка кахала Ёмку. «Табе не ёмка?» – запытала Ямка ў Ёмкі. «Мне заўжды ёмка, калі я ў тваёй ямцы!» – адказаў Ёмка. Абаім зрабілася шчэ ямчэй.

15. Гута і Густ

У ложку ляжалі Гута і Густ. «Люблю!» – Густ пацалаваў Гуту. «Не веру!» – прашаптала Гута і прыгулілася да Густа. «Люблю цябе ўсё больш і больш!» – Густ абняў сваю Гуту.

«Не веру!» – паўтарыла Гута і яшчэ шчыльней прыціснулася да свайго Густа. «Раней я цябе любіў год, а цяпер я цябе люблю ўжо цэлых сем гадоў!»

16. Торф

Гена Торф жыў у горадзе Тарфагене. Той горад Торф ненавідзеў і бясконца паўтараў адзін і той жа заклік: «Тарфаген павінен быць зруйнаваны!» Тарфагенянам Гена так надакучыў і абрыд, што яны яго прагналі. Цяперака

заклікач працуе на далёкіх балотах і займаецца торфанарыхтоўкамі, а ў горад Тарфаген ён наведваецца інкогніта.

17. Белацелая Сабіна

Яна ўмее глядзець на сябе з боку. Раніцай Сабіна выходзіць са свайго цела і зацікаўлена, пільна, прыдзірліва разглядае яго. Асабліва ўважліва яна разглядае ўласны твар, а той саркастычна пасміхаецца і дзёрзка падміргвае Сабіне. Каб крыху прыхаваць дзёрзкасць вульгарнага міргання, цела памахвае сваёй гаспадыні ручкаю, пяшчотна памахвае, нібыта пагладжвае падушачкамі пальцаў духмянае паветра. Задаволеная, Сабіна вяртаецца ў сваё ўтульнае цела і там жыве да наступнае раніцы.

18. Шэры чалавечак

Ён нарадзіўся шэрым і жыў шэрым. Ён бы і памёр шэрым, каб не людзі. Грамада абурылася колерам Шэрага чалавечка. Людзі завезлі яго ў лес. Людзі казалі так: «Мы далі табе вопратку і харч, мы далі табе інструменты і жыгло. Ты пажывеш у лесе адзін, пакуль не зменішся. А як зменішся, тады і вяртайся ў грамадства». Шэры чалавечак узяў сякеру і пазасякаў людзей. «Я змяніўся!» — сказаў ён трупам.